

SERVIRE
HANDBOEK

TEAROT

Hajo Banzhaf

INHOUD

Inleiding	9
<i>Herkomst – naam – spellen – begrippen</i>	10
<i>Manieren om met de kaarten vertrouwd te raken</i>	13
<i>De interpretatie van de omgekeerde kaarten</i>	14
De Grote Arcana	
<i>Gebruiksaanwijzing</i>	16
<i>Opbouw van de Grote Arcana</i>	17
<i>De afzonderlijke behandeling van de 22 Grote Arcana</i>	21
<i>Het Hebreeuwse alfabet en het vaststellen van het naamgetal</i>	158
<i>De Crowley-methode om de persoonlijke kaarten vast te stellen</i>	160
De Kleine Arcana	
<i>Inleiding</i>	164
<i>De hofhouding</i>	165
<i>De vier elementen</i>	167
<i>Basisaspecten van de mannelijke en vrouwelijke psyche</i>	169
<i>De genummerde kaarten</i>	173
<i>De innerlijke samenhang van de afzonderlijke reeksen</i>	174
<i>De afzonderlijke behandeling van de Kleine Arcana</i>	183
– <i>Staven</i>	184
– <i>Zwaarden</i>	195
– <i>Munten</i>	208
– <i>Kelken</i>	220
Legsystemen	
<i>Gebruiksaanwijzing</i>	234
<i>De kwintessens</i>	235
<i>De drie wegen</i>	237
<i>Twaalf legsystemen</i>	240
<i>Voorbeelden</i>	255
Bronvermelding en literatuuropgave	266
Register	271

INLEIDING

Dit boek is in eerste instantie bedoeld als naslagwerk en als stimulans voor wie geïnteresseerd is in de tarot. Het maakt er beslist geen aanspraak op volledig te zijn en heeft ook niet de pretentie nu ‘eens en voor al’ met de juiste, afdoende verklaring op de proppen te komen.

Ik zie de tarot als een individueel spel met individuele regels en verklaringen. In zoverre moeten alle spellen die aan het eind van het boek worden weergegeven alsmede alle voorgestelde verklaringen en ontcijferingen voornamelijk worden beschouwd als een opwekking om zelf aan de slag te gaan. Ze dienen slechts als uitgangspunt.

Welke weg iedereen daarna voor zichzelf inslaat, die van de dieptepsychologie, de kabbala, de getallenmystiek, de waarzegster op de jaarmarkt of welke andere weg ook, het is de juiste weg, zolang het maar je eigen weg is.

Bij de verschillende spellen die tegenwoordig te krijgen zijn kan natuurlijk ook geen sprake zijn van een eenduidige verklaring. Het merendeel van deze spellen is in elk geval gebaseerd op de hier besproken Marseille-tarot en de Rider-tarot. Men kan dus rustig van hun voorstellen tot verklaring uitgaan.

De vraag hoe het kaartleggen nu eigenlijk ‘functioneert’ wil ik graag beantwoorden met een uitspraak van Colin Wilson:

Het is de logisch ingestelde mens nauwelijks kwalijk te nemen dat hij de hele zaak beschouwt als een ijdel tijdverdrijf voor leeghoofden en lichtgelovige lieden. Zou je echter op deze gronden de tarot helemaal van de hand wijzen, dan zou je het kind met het badwater weggooien. Net als bij de I Tjing berust het raadplegen van de tarot op de veronderstelling dat het onderbewustzijn meer met een zogenaamde ‘toevallige’ samenloop van omstandigheden te maken heeft dan je zo op het eerste gezicht zou denken. Het schijnt namelijk dingen te weten die zich aan het bewustzijn onttrekken. Op bepaalde ogenblikken van rust of grote vermoeidheid kan deze intuïtieve kennis zich aan het bewustzijn openbaren. (...)

Het grootste probleem ligt in het tot stand brengen van een connectie tussen het bewuste en het onderbewuste; dat was precies wat de grondlegger van de tarot beoogde. De symbolen van de tarot dienen een tweeledig doel: ze fungeren als een soort alfabet met behulp waarvan het onderbewuste zijn bedoelingen aan ons kan overbrengen, en stimuleren tevens het onderbewuste door middel van de hun eigen vitaliteit, op dezelfde manier waarop een elektronische computer 'gestimuleerd' wordt door 'software'. Het is de bedoeling dat er een tweerichtingsverkeer tot stand komt.

Het meest dubieuze aspect van het kaartleggen is ongetwijfeld het toevalselement. Het is voor het logische denken moeilijk te pruimen dat kaarten die op goed geluk uit een goed geschud spel getrokken worden, werkelijk een reële betekenis zouden bezitten. (...) Het zou interessant zijn als men een nieuwe methode voor het raadplegen van de tarot zou kunnen ontwerpen, waarbij het onderbewuste meer directe inspraak kreeg. De vraagsteller zou bijvoorbeeld onder hypnose gebracht kunnen worden, waarbij hij een aantal kaarten zou mogen kiezen uit een openliggend spel; hij zou dit ook onder zelfhypnose kunnen doen.

Colin Wilson

HERKOMST

De Franse mysticus Papus vertelt een mooi, maar zeker niet op waarheid berustend verhaal:

Het oude Egyptische Rijk dreigde duizenden jaren geleden door een machtige vijand veroverd en verwoest te worden. De priesterschap vreesde dat de wijsheid die in de loop der tijden moeizaam verworven was door de catastrofe die het land boven het hoofd hing onherroepelijk verloren zou gaan. Met het oog hierop kwamen de opperste priesters bijeen om erover te beraadslagen hoe deze kennis ondanks vernietiging en verwoesting toch behouden zou kunnen blijven om verder te worden doorgegeven.

Een van hen stelde voor om deze kennis in diep uitgehouwen tekens en symbolen op de wanden en muren van de piramiden te griffen. Zijn voorstel werd echter van de hand gewezen met de opmerking dat ook de sterkste muren uiteindelijk door mensenhanden gebouwd en dientengevolge vergankelijk zijn. Een ander wilde de tien wijste en verstandigste koppen van het land in de geheimen inwijden. Zij moes-

ten deze dan, vóór ze stierven, weer aan andere, door hen wijs bevonden, mensen doorgeven.

Tegen dat voorstel had een van de priesters echter het volgende bezwaar: ‘Wijsheid blijft niet altijd bestaan. Maar al te vaak is uit een wijze een nar geworden. Daardoor wordt het voortbestaan van onze kennis niet zeker gesteld. Maar er is wel iets anders wat onder de mensen altijd zal blijven bestaan, namelijk slechte gewoontes. Laten we derhalve onze wijsheid en onze kennis aan de ondeugd toevertrouwen. Alleen op deze wijze wordt zij veiliggesteld en kan zij de tand des tijds doorstaan.’

Men stemde unaniem met dit voorstel in en de priesters zetten zich ertoe om hun gehele wijsheid in beelden vast te leggen op een stel speelkaarten. Deze werden vervolgens aan het volk gegeven, opdat zij daarop hun zin voor slechte gewoontes en hun hartstochten konden botvieren.

Over de oorsprong van de kaarten bestaat geen zekerheid, men kan er slechts naar gissen. Wel staat vast dat het spel zich met het opduiken van de zigeuners in Europa verbreed heeft. Of zij het werkelijk hebben meegebracht en of het uit Egypte of uit India stamt of heel ergens anders vandaan komt, blijft echter in het ongewisse. Er is enige reden om aan te nemen dat de kaarten van de Kleine Arcana in het Europa van de middeleeuwen zijn ontstaan.

De tarot wordt in Europa voor het eerst vermeld in een verbod van de stad Bern in het jaar 1367. Tien jaar later vinden we het ook in een schriftelijk stuk in Florence, waar het spel wordt aangeduid als Naibbi, respectievelijk Naibb.

NAAM

Naibbi of Naibb is vermoedelijk afgeleid uit het Sanskriet, waar het ‘naaf’ betekent. Waarschijnlijk komt ook ons woord ‘nep’ (bedrog, afzetterij) daarvan dan.

In de zestiende eeuw duikt in Italië voor het eerst de naam ‘Tarocchi’ op. Tarot is waarschijnlijk de Franse vorm ervan. Het gilde van de kaartenmakers noemt zich daar sinds 1594 de ‘Tarotiers’.

Men neemt wel aan dat het woord ‘tarot’ is ontstaan uit een samenvoeging van twee Egyptische woorden: ‘Tar’ (= weg, pad) en ‘Ro’ (= koning, koninklijk). De

8 combinaties van de 4 afzonderlijke letters geven echter talloze aanwijzingen over de vermoedelijke herkomst en betekenis van het woord Tarot:

TARO(T)

TORA = Leer, aanwijzing (Hebreeuws)

ORAT = De taal, het woord (van het Latijnse 'oratio')

RATO = De verwezenlijking (van het Latijnse 'ratus')

ATOR = Egyptische godheid van de inwijding

ROTA = Het rad der wording (Latijn)

OTAR = Horen (van het Griekse 'otaron')

AROT = Werken (van het Griekse 'arotos')

DE VERSCHILLENDE SPELLEN

Het naar men meent oudste, compleet bewaard gebleven spel is de Marseille-tarot. Het gaat, naar verluidt, terug op het jaar 1760. In de huidige vorm werd het overigens pas in 1930 vastgelegd.

Het spel dat bij ons de meeste bekendheid geniet is de Rider-tarot, die in 1910 door Arthur Edward Waite (1857-1942) werd uitgegeven. Deze berust in feite op de werken van Eliphas Levi (1810-1875), een van de beroemdste en meest geleerde occultisten van Frankrijk. Het werd op aanwijzing van Waite zelf getekend door Pamela Smith, wier initialen op elke kaart te zien zijn. Waite stond bekend als 'esoterische encyclopedist' en als een van de meest vooraanstaande kenners van de leer van de Rozenkruisers. Zijn kaarten zijn overduidelijk beïnvloed door deze achtergrond en ook door de Victoriaanse tijdgeest. Hijzelf noemt zijn spel kaarten de 'verbeterde tarot'. Zijn spel heeft het voordeel dat het helemaal geïllustreerd is, zodat dus ook de 'niet-troeven' van de Kleine Arcana door middel van hun voorstellingen kunnen bijdragen tot het gehalte van de verklaring, hetgeen bij de oudere spellen, waar de Kleine Arcana niet geïllustreerd is, niet het geval is. Door zijn 'correcties' ontstaan echter vaak andere uitspraken dan bij de Marseille-tarot of de andere oudere spellen. In zijn geheel staat het echter nog steeds vrij dicht bij de oude voorstellingen. Dit in tegenstelling tot Aleister Crowley (1875-1947) die in de jaren veertig zijn tarot uitgaf. Crowley, de 'grootste magiër van deze eeuw' voelde zich geroepen om de verkondiger van het nieuwe (Horus-)tijdperk te zijn. Zijn kaarten sloten aan bij deze leer. Er gaat een zeer intensieve, fascinerende werking van uit, maar ze wijken zeer sterk af van de oude voorstellingswijze.

BEGRIPPEN

Arcana: Meervoud van het Latijnse woord ‘Arcanum’, dat geheim betekent.

De Grote Arcana:

De 22 troeven met de nummers 0 tot en met 21.

De Kleine Arcana:

In totaal 56 kaarten die bestaan uit:

4 reeksen van elk 14 kaarten, elk bestaande uit 10 getalkaarten (Aas t/m 10) en 4 kaarten van de hofhouding (koning, koningin, ridder en page).

MANIEREN OM MET DE KAARTEN VERTROUWD TE RAKEN

Om met de kaarten vertrouwd te raken acht ik het raadzaam om je voorlopig alleen met de 22 troefkaarten bezig te houden. De diepgaande symboliek vormt een uitstekende inleiding tot de denktrant van de tarot en de symboliek van de getallen 1–10 is een goed hulpmiddel om later de getallenkaarten beter te kunnen begrijpen.

Je krijgt zelf het beste toegang tot de betekenis van de kaarten als je uit de 22 troefkaarten een dag-, week- en maandkaart voor jezelf trekt (natuurlijk met de linkerhand, de hand die van het hart komt). Je kunt dit het beste ’s ochtends vroeg direct na het opstaan doen. Je kijkt dan waar het betreffende thema in het leven van alledag optreedt. Op die manier kun je je persoonlijke ervaringen op zinvolle wijze vergelijken met de voorstellen tot verklaring die in dit boek worden gedaan. Op die manier zijn de interpretaties tot stand gekomen die vallen onder het kopje ‘alledaagse ervaringen’.

De volgende stap is het eenvoudige, maar zeer uitgesproken legstelsel nr. 2, ‘Het kruis’ (blz. 261), waarbij uitsluitend de 22 troefkaarten worden gebruikt.

Pas als je werkelijk vertrouwd bent met de Grote Arcana, raad ik je aan je met de 56 kaarten van de Kleine Arcana bezig te houden. Dit is in elk geval de systematische weg van De Heerser (IV) of De Heremiet (IX).

De Dwaas (0) – dat is niet neerbuigend bedoeld – en De Hogepriesteres (II) zijn vast een heel andere mening toegedaan.

DE INTERPRETATIE VAN DE OMGEKEERDE KAARTEN

De interpretatie van de omgekeerde kaarten, dat wil zeggen de kaarten die bij het uitleggen verkeerd (op de kop liggend) terechtkomen, is een onderwerp op zich. Meestal worden ze als negatief aangemerkt, dat wil zeggen dat ze worden geïnterpreteerd als datgene wat ik aanduid met de benaming 'schaduwzijde'. Ikzelf draai omgekeerde kaarten meestal gewoon om, omdat ik het als mijn eigen verantwoordelijkheid beschouw of ik het onderwerp op zijn licht- of schaduwkant wil beoordelen. Op verzoek laat ik ze echter omgekeerd liggen en duid ze dan als een kracht, kwaliteit, mogelijkheid enzovoort, die weliswaar in aanleg aanwezig is, maar die moeilijk toegankelijk is, respectievelijk niet goed benut kan worden.

WAARSCHUWING: DIT SPEL IS GEEN SURROGAAT VOOR HET LEVEN!

Een spijskaart mag dan een nuttig ding zijn, zij kan het eten zelf niet vervangen.

Alan W. Watts

Ik heb maar al te vaak mensen ontmoet die de kaart leggen in plaats van te leven. Ze leggen vóór ze een onprettige, maar noodzakelijke stap nemen net zo lang de kaart tot er één *slechte* kaart opduikt, die het rechtvaardigt om de onaangename aangelegenheid nog een tijdje uit te stellen. Deze leefwijze leidt met vrij grote zekerheid tot de positie van De Gehangene (XII).

Je moet de kaarten ook niet beschouwen als een uitspraak van het noodlot, waaraan niet valt te ontkomen. Ze laten zien hoe je toekomst, een bepaalde aangelegenheid enzovoort zich verder ontwikkelt, als je doorgaat zoals je nu bezig bent. Door de gang van zaken of je zienswijze te veranderen wordt de afloop van de gebeurtenissen natuurlijk beïnvloed. Vandaar dat de kaarten ook een totaal verschillende betekenis krijgen als je ze met bepaalde tussenpozen ondervraagt over hetzelfde onderwerp.

DE GROTE
ARCANA

GEBRUIKSAANWIJZING

De verklaring van de troeven van De Dwaas (o) tot De Wereld (XXI) is opgebouwd volgens het volgende schema:

KOP

De gangbare naam van de kaart in het Nederlands, Duits, Engels en Frans.

ARCHETYPE

Geeft het oerbeeld, het mythologische of sprookjesmodel voor het thema van de kaart.

LETTER

De Hebreeuwse letter die met de kaart overeenkomt, haar getalswaarde (de letters van het Hebreeuwse alfabet zijn tegelijkertijd getallen) en de betekenis van de lettersymboliek.

GETAL

Verwijzingen naar de mystiek van de getallen.

JUNG/CITATEN

Citaten van C.G. Jung en anderen die betrekking hebben op de thematiek.

BEELDEN

Associaties die bij de thematiek horen.

SYMBOLEN MARSEILLE

Verklaring van de symboliek van de Marseille- tarot.

SYMBOLEN WAITE

Verklaring van de afwijkende en aanvullende symboliek van de Rider-tarot van Arthur Edward Waite.

ACHTERGROND

Eventuele aanvullende achtergrondinformatie bij de thematiek.

ANALOGIEËN

Mogelijk andere, verwante aspecten/onderwerpen/ terreinen, die de lezer zouden kunnen inspireren om in die richting verder te zoeken.

BOODSCHAP

Een bepaalde boodschap, die door de kaart kan worden doorgeven.

KWALITEIT, DOEL, SCHADUWZIJDE

Voorstel om de kaart met haar licht- en schaduwzijde vanuit de thematiek te begrijpen en te verklaren.

TRADITIONELE INTERPRETATIE

- + De overwegend traditionele interpretatie van de kaart
- Traditionele interpretatie als de kaart op de kop ligt.

SAMENVATTING

Samenvattende beschouwing van de kaart.

ALLEDAAGSE ERVARING

Ervaringen met dit thema in het leven van alledag; in het bijzonder als dag-, week- of maandkaart (zie blz. 13).

VERHAAL/LITERATUUR

Excerpten uit de literatuur of ware en fictieve gebeurtenissen, die een betere, gevoelsmatige kijk op het thema van de kaart geven.

OPBOUW VAN DE GROTE ARCANA

De Dwaas (o) neemt een bijzondere plaats in in de tarot. Het is hem als enige van alle 22 troefkaarten gelukt om ook in ons huidige kaartspel te functioneren, namelijk als joker. Hij staat wellicht voor de ‘held’, die de archetypische stadia van de andere 21 kaarten doorloopt:

I en II	De hemelse ouders van de held
III en IV	Zijn aardse ouders
V	Zijn opvoeding
VI	De beslissing het ouderlijk huis te verlaten
VII	Het vertrek
VIII	Eigen verantwoordelijkheid op zich nemen
IX	Op zoek naar het zelf
X	De ontmoeting met het noodlot
XI	De verleidingen van kracht
XII	De ontmoeting met het zelf
XIII	Het inzicht dat men moet kunnen loslaten
XIV	Het vinden van innerlijke harmonie
XV	De lokkende verzoeking
XVI	Het mislukken van vaststaande doelen
XVII	Nieuwe hoop
XVIII	De angsten die daarachter liggen
XIX	De overwinning van de levenswil
XX	Het opdelen, aan het licht brengen van de schat
XXI	Het hervonden paradijs

De stadia I-VII komen op verbluffende wijze overeen met de opzet van het boek *Ursprungsgeschichte des Bewusstseins* (*De geschiedenis van het ontstaan van het bewustzijn*) van Erich Neumann, waarin hij aan de hand van de ontwikkelingsstadia uit de mythologie de ontwikkeling van zowel het collectieve als het individuele bewustzijn beschrijft.

1. DE OUROBOROS

In zijn mannelijke en vrouwelijke vorm:

De Magiër (I) en De Hogepriesteres (II)

2. DE GROTE MOEDER

De Heerseres (III)

3. UITEENGAAN VAN DE OEROUDEERS

De Heerser (IV) – tevoorschijn treden uit de natuur

4. DE GEBOORTE VAN DE HELD

De Hogepriester (V) – bewustzijnsontwaking

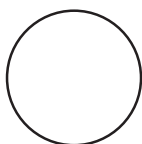
5. DE MOEDERMOORD

De Geliefden (VI) – losmaken van de moeder

6. DE VADERMOORD

De Zegewagen (VII) – je eigen weg gaan

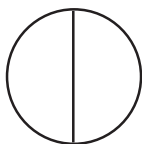
DE BETEKENIS VAN DE GETALLEN NUL, EEN, EN TWEE

0 = de niet-geopenbaarde toestand. De volkomen cirkel als symbool van de paradijselijke oertoestand. Dat wat voor de aanvang was, en in de mythen staat beschreven als de cirkel, het ei, de schoot of Ouroboros, de slang die in zijn eigen staart bijt.

1 = De impuls, yang, de mannelijke kracht, de kracht van de schepping. Het symbool van de rechtopstaande mens, die uit de nul tevoorschijn treedt en zich daardoor splitst in:

2 = De geopenbaarde wereld. De vrouwelijke kracht, yin, het passieve, ontvangende, vruchtbare principe. Symbool voor dualiteit en twijfel.

Uit dit beeld komen de volgende twee overwegingen voort:

1 en 2 brengen elkaar teweeg. Het bestaan van de een veroorzaakt het bestaan van de ander (de wet van de polariteit).

1 en 2 hebben elkaar nodig: de impuls (1) zonder de ontvankelijke kracht (2) gaat zonder iets te hebben uitgericht in rook op. De ontvankelijke kracht (2) blijft zonder de impuls (1) eeuwig onvruchtbaar.

Daardoor zijn 1 en 2 aan elkaar gelijkwaardig.

1 en 2 bewerkstelligen nog geen veelvoud, want 1×2 blijft 2. Pas door optelling ($1 + 2$) ontstaat de 3, waardoor werkelijk vermenigvuldiging mogelijk wordt en de eerste geometrische figuur (driehoek) en ook de derde dimensie ontstaan.

William Blake heeft deze drie stappen $0 - 1 - 2$ in zijn voorstelling van de schepping weergegeven.